

EVLİYADAN YARDIM İSTEMEK

<"xml encoding="UTF-8?>

EVLİYADAN YARDIM İSTEMEK

Vehhabiler ile diğer Müslüman kitleler arasında münakaşası yapılan konulardan birisi de, hayatın sıkıntılı onlarında evliyalari, salih kimseleri çağırarak ve onlardan yardım dilemek meselesidir.

Peygamberlerden ve evliyalardan, kabirlerinin etrafında bulunan veya bulunmayan Müslüman kitlelerin yardım isteğinde bulunmaları yaygın olan konulardan biridir.

Bu isteğin, ne şirk gerektirdiğini ve ne de islam hükümleriyle bağdaşmadığını kabul ediyorlar. Oysaki Vehhabi kitlesi şiddetle onu inkar etmiş ve iddialarıyla en ufak irtibatı bulunmayan ayetler ile muhaliflerini korkutmak için tartışma alanına girmişler ve durmadan şöyle şiar vermişlerdir: ...

Şüphesiz mescitler, (yalnızca) Allah'a aittir. "Öyleyse, Allah ile beraber başka hiçbir şeye kulluk etmeyin."

Okuyucuların, Vehhabilerin ellerinde delil olarak kullandıkları ayetlerin tümünü öğrenmeleri için, o kısım ayetleri burada nakledeceğiz. Daha sonrada o ayetlerin ifade etmek istediği şeylere açıklık getireceğiz. Bu kitle yukarıda naklettiğimiz ve aşağıda da nakledecek ayetler dışında bir takım delillerde getirmişlerdir. Ayetler şunlardır:

"Hak olan çağrı yalnızca Onadır. Onların Allah'tan çağırdıkları ise, onlara hiçbir şeyle cevap veremezler."

"Ondan başka taptıklarınız ide size yardıma güç yetiremezler, kendilerine de.

"Allah'tan başka tapmakla olduklarınız ise, "bir çekirdeğin incecik zarına "bile malik olamazlar.

"Allah'tan başka taptıklarınız sizler gibi kullardır."

"De ki: Onun dışında (ilah olarak) öne sürdüklerinizi çağırın, onlar sizden ne zararı uzaklaştırabilirler, ne de (onu yararınıza) dönüştürebilirler."

"Onların taptıkları da, - hangisi daha yakındır diye- Rablerine (yaklaşmak için) bir vesile arıyorlar."

"Sana yararı da, zararı da olmayan Allah'tan başkalarına tapma."

"Eğer onlara dua ederseniz, sizin duanızı işitmezler."

- "Allah'ı bırakıp kıyamet gününe kadar kedisine icabet etmeyecek olan şeylere tapmakta olandan daha sapık kimdir?

Bu ayetlerden Vehhabi takımı şöyle bir sonuç çıkarıyorlar: evliya ve salihlerin ölümünden sonra onları çağırmak, onlara ibadet sayılır. Herhangi birisi peygamberin kabrinin kenarından veya uzak bir yerden "Ya Muhammet diye seslenirse, bu sesin çağırışın kendisi ona ibadet olur ve tapmak sayılır.

Keşf-ül İrtiyab'ın sayfa 274'de naklettiğine göre, "Sen'ani" "Tenzih- ul İtikat" isimli kitabında şöyle diyor:

"Kur'an Allah'tan başkasını çağırmayı ve mutlak daveti ibadet olarak nitelendirmiştir. Kanıtı ise şudur. Ayetin evvelinde (Bana dua edin, size icabet edeyim) diye buyuruyor. Ayetin sonunda da

(Bana ibadet etmekten büyüklenenler) diye buyuruyor. Buna göre kim peygamber veya salih birini çağırırsa ve "bana şefaet et " veya "senden kendim için şefaet talep ediyorum"veya "benim borcumu öde "veya "hastama şifa ver"veya bunlar gibi herhangi bir istekte bulunursa, böyle bir durumda bu şahıs bu sözler ile ibadet etmiş olur.

İbadetin gerçeği de çağırmaktan başka bir şey değildir. Sonuçta böylesine bir davet, Allah'tan başkasına tapmak ve ona eş koşmak olur. Zira "Üluhi Tevhid" (Allah'tan başka razik ve halik yoktur.) "İbadet Tevhid"i (ondan başkasına tapmamak)ile beraber olmalıdır. Putperestlerin şirki de, yalnızca Allah'tan başkasına tapmaları olmuştur.

CEVAP

Hiç şüphesiz "dua" kelimesi Arap lughatın da nida ve çağırmak anlamındadır "İbadet"kelimesi ise tapmak anlamındadır. Bu iki kelime asla aynı anlamda tutulmaz. Başka bir deyişle:her nida ve çağırmak ibadet ve tapmak değildir. Zira, birincisi:Kur'an da "davet" kelimesi öyle yerlerde kullanılmıştır ki,ondan maksat ibadet olduğunu söylemek mümkün değildir. Örneğin: "De ki: "Rabbim, gerçekten ben kavmimi gece ve gündüz davet edip durdum."

Nuh'un maksadının "ben kavmime gece ve gündüz ibadet ettim" diye söylemek istediği olduğunu demek mümkün müdür?

"(Şeytan şöyle diyecektir): Benim size karşı zorlayıcı bir gücüm yoktu, yalnızca sizi çağırdım, siz de bana icabet ettiniz."

Şeytanın onları davet etmesi, kendine tabi olanlara ibadet etmesi anlamında olduğuna kimse ihtimal verebilir mi? Oysa ki şayet tapıcılık olursa, şeytana tabi olanlar tarafından olmalıdır, şeytandan değil.

Söz konusu ayetlerde ve diğer ayetler de, (ki biz onları nakletmiyoruz) davet (çağırma) kelimesi ibadet ve tapmak anlamı dışında kullanılmıştır. Bu bakımdan "davet" ve "ibadet" kelimelerinin aynı anlamda olduklarını söylemek mümkün değildir. Ve yine peygamberi veya salih birini (çağırmanın ve yardım isteyen) onlara ibadet ettiğini söylemekte yanlış bir şeydir. Zira davet ve çağırma, tapmak anlamından daha genel bir manaya gelmektedir.

İkincisi: Bu ayetlerin tümünde "dua"dan maksat "mutlak çağırma" değildir. Ancak tapmak kelimesiyle aynı olabilecek hususi bir çağrıdır.

Zira bu ayetlerin tümü putperestler hakkında nazil olmuştur. Onlar, kendi putlarını küçük ilahlar olarak görüyor ve ilahi işlerden bazılarının onların elinde olduğunu hayal ediyorlardı.

Böylece de onları, kendi işlerini yapabilmekte özgür olarak düşünüyorlardı. Hiç şüphesiz bir yarattığı büyük ilah veya küçük ilah olarak görmek ve bu açıdan onu "Allah" "Rabbi" veya "Şefa" ve "Mağfiret" gibi işlerin maliki olarak bilmek ve bu yolla da onun karşısında alçalıp boyun eğmek veya herhangi bir söz söyleyip davranışta bulunmak, ona ibadet ve tapmak sayılır.

Kuşkusuz putperestlerin putlarının karşısında alçalmaları, dua edip yardım dilemeleri, putlarını şefa hakına sahip ve vs. olarak tevsi edip, onların dünya ve ahret ile ilgili işlerde özgür ve mutasarrıf olarak bildiklerinden dolayıydı. Söylemek gerekir ki böyle bir şartlarda böylesine bir yaratıklardan her çeşit istek de bulunmak, onlara ibadet ve tapıcılık olur.

Putperestlerin putlarını çağırma ve onları ilahlığa itikatlarının olduğunu kanıtlayan en iyi açık delil, aşağıda nakledeceğimiz ayettir:

-Böylece Rabbinin emri geldiği zamanı, Allah'ı bırakıp da taptıkları ilahları, onlara hiçbir şey sağlayamadı.

Buna göre, konumuzla ilgili ayetlerin hiç birisinin, bizim konumuzun mevzusu ile ilgisi yoktur.

Bizim bahsimizin konusu, bir kulun, diğerk bir kuldank istekte bulunmasıdır.

(ki ne onu Allah biliyor ve ne de onun dünya ve ahretle ilgili işlerde mutasarrıf ve tam salahiyyetli olduğunu kabul ediyor) ancak onu Allah'ın dostu ve seçkin bir kulu olarak tanıyor ve onu peygamberlik veya imamlık makamına yükselttiğini biliyor ve onlara kulları hakkında yapacakları dualarını kabul buyuracağına dair vaadda bulunduğuna inanıyor.

"Onlara kendi nefislerine zulmettiklerinde, şayet sana gelip Allah'tan bağışlanma dileselerdi ve peygamber de onlar için bağışlanma dileseydi, elbette Allah'ı tövbeleri kabul eden, esirgeyen olarak bulurlardı."

Üçüncüsü: Söz konusu ayetlerin kendisinde, davetten maksadın mutlak iş istemek ve hacet dilemek olmadığı, ancak ibadeti davet ve tapıcılık olduğuna dair apaçık kanıt mevcuttur. Bu bakımdan bir ayette "davet" kelimesinde hemen sonra o manadan olan "ibadet" kelimesine tabir etmiştir.

Örneğin: "Rabbınız dedi ki:Bana dua edin, size icabet edeyim. Doğrusu bana ibadet etmekten büyüklenen (müstekbir)ler: Cehenneme boyun bükmüş kimseler olarak gireceklerdir. Gördüğünüz gibi, ayetin başlangıcında ... (bana dua edin) kelimesi gelmiş, aynı ayetin sonunda da, ... (Bana ibadet etmekten)kelimesi yer almıştır. Buda, davetten maksadın, ilahi sıfatında tanıdıkları yaratıklardan istekte bulunduklarının veya hususi bir sesler çıkarıp yardım dilediklerinin en açık kanıtıdır.

Seyyid-üs Sacidin İmam Zeynelabidin kendi duasında şöyle buyuruyor:

"Kendini çağırmayı ibadet ve onu terk etmeyi de büyüklenmek olarak adlandırdın. Onu terk edenlere ise, boyun bükmüş bir halde cehenneme gireceklerini vaadettin."

Kimi zamanlar ise,aynı manaya ihtiva eden iki ayetin birisinde "ibadet" kelimesi, diğerkinde ise "davet" kelimesi yer almıştır. Örneğin:....

Deki: Size yarara da, zarara da yetirmeyen Allah'tan başka şeylere mi tapıyorsunuz?

Diğerk bir ayette de şöyle buyuruyor:....

"Deki: Bize yararı ve zararı olmayan Allah'tan başka şeyleri mi tapalım?

Fatır suresi ayet 13. ayette şöyle buyuruyor:...

-Ondan başka tapmakta olduklarınız ise, "bir çekirdeğin incecik zarına" bile malik olamazlar.

Bu ayette (Ted'u) kelimesi yer almıştır. Oysaki diğer ayette aynı anlamda olan (Ta'budune) kelimesi kullanılmıştır.

"Gerçekten şu ki, sizin Allah'tan başka tapmakta olduklarınız,size rızık vermeye güç yetiremezler."

Kimi zaman da bir ayette her iki kelime yer almış ve aynı manada kullanılmıştır.

"Deki: Ben, sizin Allah'tan başka tapmakta olduklarınıza tapmaktan nehyedildim."

Saygıdeğer okurlardan "el-Mücem ül Müfehres"e müracaat etmelerini, (Abede) ve (Dea) maddelerine bakmalarını rica ediyorum. O lugata müracaat ettiklerinde, bir ayette "İbadet" kelimesi ile, diğer bir ayette ki "Davet" kelimesinin aynı anlamda geldiğini müşahede edeceklerdir. Bu durum, söz konusu ayetlerdeki davetten (çağrı) ibadet ve tapmanın kastedildiğinin, mutlak çağırma ve seslenmek olmadığının en iyi kanıtıdır.

Şayet siz "davet" kelimesinin "ibadet" anlamına geldiği tüm Kur'an ayetlerini dikkatle tahkikte bulunmuş olsanız, bu ayetlerin tüm muvahhitlerin uluhiyetine, rububiyetine, malikiyetine ve... itiraf ettikleri ya kainat aleminin Yüce Yaratıcısı hakkında olduklarını göreceksiniz.

Veyahut ta putperestlerin küçük ilah diye taptıkları ve şefaath makamının sahipleri olarak bildikleri putlar hakkında geldiğini müşahade edeceksiniz. Böyle bir durumda, ilahi sıfatların hiç birine yakıştırılmayan haram ve şirk olduğuna dair bu ayetler ile delil görmek, gerçekten şaşırtıcı bir iştir!

- Cin /18.

- Rad /14.

- Araf /197.

- Fatır /13.

- A'raf/194.

- İsrâ /56.

- İsrâ /57.

- Yunu /106.

- Fatır /14.

- Ahkaf / 5.

- Vehhabilerin kullandıkları dilin aksine, Sen'ani "ülühu"kelimesini kullanmışlardır. Oysaki onların

görüşlerine göre,"rübubi"kelimesi kullanılmalıydı.

- Nuh Suresi, ayet:5.

- İbrahim Suresi, ayet:22.

- Nisbet ölçüsü açısından tapmak ile çağırmak arasında umum husus ilişkisi vardır. Bir yerde Allah'a dayandığı nedeniyle Allah'tan başkasından yardım istemek davet kapsamına girer, ibadet kapsamına girmez. Fakat fiili ve ameli saygılara, örneğin rüku ve secde ki tarafın üluhiyyetine itikat ile beraberdir, ibadet kapsamına girer dua kapsamına girmez. Fakat kimi yerlerde vardır ki "örneğin namaz gibi"her ikisinin de kapsamına girer,(yani namaza hem dua denir ve hem de davet denir).

- Hud/101.

- Nisa /64.

- Mümin/60.

- Sahife-i Seccadiye 452nci dua mu'min suresinin 60'nci ayeti kastedilmiştir.

- Maide/76.

- En'am/71.

- Ankebut/17.

- En'am/56.

.- Mü'min Suresinin 60'nci ayeti de aynı manadadır